

## Karta przedmiotu

|                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                           |                     |                        |                                                                                                                                                                                                                      |                       |       |
|------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|---------------------|------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|-------|
| Nazwa i kod przedmiotu                   | Fakultet kierunkowy: Poetyki groteski (Ćw. audytoryjne), PG_00145284                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                           |                     |                        |                                                                                                                                                                                                                      |                       |       |
| Kierunek studiów                         | Sztuka kreatywnego pisania (O)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                           |                     |                        |                                                                                                                                                                                                                      |                       |       |
| Data rozpoczęcia studiów                 | październik 2025 r.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Rok akademicki realizacji przedmiotu                      |                     |                        | 2025/2026                                                                                                                                                                                                            |                       |       |
| Poziom kształcenia                       | I stopnia - licencjackie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Grupa zajęć                                               |                     |                        | Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów<br>Grupa zajęć fakultatywnych<br>Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki |                       |       |
| Forma studiów                            | stacjonarne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Sposób realizacji                                         |                     |                        | na uczelni                                                                                                                                                                                                           |                       |       |
| Rok studiów                              | 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Język wykładowy                                           |                     |                        | polski                                                                                                                                                                                                               |                       |       |
| Semestr studiów                          | 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Liczba punktów ECTS                                       |                     |                        | 2.0                                                                                                                                                                                                                  |                       |       |
| Profil kształcenia                       | ogólnoakademicki                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Forma zaliczenia                                          |                     |                        | zaliczenie                                                                                                                                                                                                           |                       |       |
| Jednostka prowadząca                     | Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Filologii Polskiej -> Zakład Teorii Literatury i Krytyki Artystycznej                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                           |                     |                        |                                                                                                                                                                                                                      |                       |       |
| Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców) | Odpowiedzialny za przedmiot                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                           | dr Maciej Dajnowski |                        |                                                                                                                                                                                                                      |                       |       |
|                                          | Prowadzący zajęcia z przedmiotu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                           |                     |                        |                                                                                                                                                                                                                      |                       |       |
| Formy zajęć                              | Forma zajęć                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Wykład                                                    | Ćwiczenia           | Laboratorium           | Projekt                                                                                                                                                                                                              | Seminarium            | RAZEM |
|                                          | Liczba godzin zajęć                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 0.0                                                       | 30.0                | 0.0                    | 0.0                                                                                                                                                                                                                  | 0.0                   | 30    |
|                                          | W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                           |                     |                        |                                                                                                                                                                                                                      |                       |       |
| Aktywność studenta i liczba godzin pracy | Aktywność studenta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów |                     | Udział w konsultacjach |                                                                                                                                                                                                                      | Praca własna studenta | RAZEM |
|                                          | Liczba godzin pracy studenta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 30                                                        |                     | 2.0                    |                                                                                                                                                                                                                      | 18.0                  | 50    |
| Cel przedmiotu                           | Celem zajęć jest poszerzenie kompetencji studentek i studentów w zakresie poetyki tekstu literackiego (w odniesieniu do groteskowych odmian fikcji artystycznej) oraz pogłębienie kompetencji w dziedzinie analizy, interpretacji i wartościowania utworów literackich. Celami obocznymi są pogłębienie wiedzy z zakresu historii sztuki (przemiany konwencji groteskowych w malarstwie, ilustracji, zdobnictwie) w wymiarze koniecznym dla rozwoju kompetencji pisarskich oraz praktyczne ćwiczenia w generowaniu literackich efektów groteskowych. |                                                           |                     |                        |                                                                                                                                                                                                                      |                       |       |

| Efekty uczenia się przedmiotu                                 | Efekt kierunkowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Efekt z przedmiotu                                                                                                                                                                                                                    | Sposób weryfikacji i oceny efektu                                                         |
|---------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                               | [SKPL3_W06] Zna i rozumie w stopniu zaawansowanym ważne, rozpoznane w obszarze literaturoznawstwa, formy, gatunki, konwencje językowe i postawy artystyczne współczesnej kultury literackiej oraz ich znaczenie dla samodzielnego udziału w życiu literackim i kulturalnym, w tym dla tworzenia tekstów, udziału w debacie publicznej z zachowaniem reguł komunikacyjnych określanych w ramach współczesnego językoznawstwa, w działalności organizacyjnej i przedsiębiorczości.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Student zna i rozumie w stopniu zaawansowanym ważniejsze, odnotowywane przez literaturoznawstwo współczesne i polonistykę, zjawiska realizujące poetykę groteski w literaturze, kulturze i sztuce polskiej i powszechnej.             | [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja<br>[SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna      |
|                                                               | [SKPL3_K01] Jest gotów do oceny posiadanej wiedzy i umiejętności twórczych oraz wartości własnych tekstów artystycznych, krytycznych i użytkowych, posiłkując się m.in. ustaleniami współczesnego literaturoznawstwa.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Student jest gotów do oceny posiadanej wiedzy i umiejętności twórczych w dziedzinie fikcji groteskowej oraz wartości własnych tekstów artystycznych, posiłkując się m.in. ustaleniami współczesnego literaturoznawstwa i polonistyki. | [SK2] prezentacja/projekt/referat/ raport<br>[SK6] demonstracja umiejętności praktycznych |
|                                                               | [SKPL3_U02] Potrafi wykorzystywać metody i teorie literaturoznawcze i kulturowe do tworzenia interpretacji i ocen tekstów literackich.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Student potrafi wykorzystywać zogniskowane wokół zjawiska groteski metody i teorie literaturoznawcze, szczególnie z obszaru polonistyki, do tworzenia interpretacji i ocen tekstów literackich.                                       | [SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna<br>[SU5] realizacja zadania problemowego        |
| Treści przedmiotu                                             | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Narodziny i zakres pojęcia "groteski".</li> <li>2. Groteskowość w sztukach plastycznych - ewolucja pojęcia i zjawiska.</li> <li>3. Różnorodność rozumienia pojęcia "groteska" w obszarze literatury pięknej i krytyki.</li> <li>4. Groteska "mitologiczna" i jej związki z poetykami fantastycznymi.</li> <li>5. Groteska "jasna": linia Michaiła Bachtina i Aarona Guriewicza (groteska renesansowa).</li> <li>6. Groteska "mroczna": linia Sigmunda Freuda i Wolfganga Kaysera (groteska romantyczna).</li> <li>7. Groteska "lekka", jej związki z makabrą i makabreską.</li> <li>8. Groteska i Wielka Awangarda.</li> <li>9. Groteska i poetyka absurdu.</li> <li>10. Groteska i postmodernizm.</li> <li>11. Groteska w teatrze współczesnym.</li> <li>12. Groteska w filmie.</li> <li>13. Groteska w komiksie.</li> <li>14. Groteska i kultura popularna.</li> </ol> |                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                           |
| Wymagania wstępne i dodatkowe                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                           |
| Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się | Sposób oceniania (składowe)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Próg zaliczeniowy                                                                                                                                                                                                                     | Składowa oceny końcowej                                                                   |
|                                                               | Praca zaliczeniowa                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 51.0%                                                                                                                                                                                                                                 | 60.0%                                                                                     |
|                                                               | Aktywny udział w dyskusjach                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 51.0%                                                                                                                                                                                                                                 | 40.0%                                                                                     |

| Zalecana lista lektur | Podstawowa lista lektur |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|-----------------------|-------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                       |                         | <p><b>Literatura piękna:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• François Rabelais, <i>Gargantua i Pantagruel</i>, przeł. T. Boy-Żeleński [fragmenty].</li> <li>• Miguel Cervantes, <i>Przemysłny szlachcic Don Kichote z Manczy</i>, przeł. A. i Z. Czerny [fragmenty].</li> <li>• E.T.A. Hoffmann, <i>Piaskun</i>, przeł. F. Faleński.</li> <li>• Roman Jaworski, <i>Historie maniaków</i> [fragmenty].</li> <li>• Franz Kafka, <i>Przemiana</i>, przeł. J. Kydryński.</li> <li>• Afred Kubin, <i>Po tamtej stronie</i>, przeł. A.M. Linke.</li> <li>• Stanisław Lem, <i>Dzienniki gwiazdowe</i> [fragmenty].</li> <li>• Gustav Meyrink, <i>Golem</i>, przeł. A. Lange.</li> <li>• Sławomir Mrożek, wybór opowiadań.</li> <li>• Bruno Schulz, <i>Sklepy cynamonowe</i> [wybór].</li> <li>• Tadeusz Strug, <i>Zakopanoptikon</i> [fragmenty].</li> <li>• Stanisław Ignacy Witkiewicz, wybór dramatów.</li> </ul> <p><b>Opracowania teoretyczne:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• M. Bachtin, <i>Twórczość Franciszka Rabelaisa a kultura ludowa Średniowiecza i Renesansu</i>, przeł. A. i A. Goreniewie, Kraków 1975.</li> <li>• H. Bloom, B. Hobby, <i>The Grotesque</i>, Infobase Publishing, New York 2009.</li> <li>• W. Bolecki, <i>Groteska, groteskowość</i>, [hasło w:] <i>Słownik literatury polskiej XX wieku</i>, red. A. Brodzka i in., Wrocław 1992.</li> <li>• W. Bolecki, <i>Od potworów do znaków pustych. Z dziejów groteski: Młoda Polska i dwudziestolecie międzywojenne</i>, [w:] <i>Pre-teksty i teksty. Z zagadnień związków międzytekstowych w literaturze polskiej XX wieku</i>, Warszawa 1991, [lub pierwodruk:] "Pamiętnik Literacki" 1989, z. 1.</li> <li>• S. Buryła, <i>Nobilitacja groteski</i>, "Teksty Drugie" 2006, nr 4.</li> <li>• J.R. Clark, <i>The Modern satiric grotesque and its traditions</i>, The University Press of Kentucky, Lexington 1991.</li> <li>• A. Clayborough, <i>Z problemów teorii groteski (I) i (II)</i>, przeł. P. Marciszuk, J. Bujek, W. Kruska, "Przegląd Humanistyczny" 1981, nr 1/2 i 3.</li> <li>• R. Duggan, <i>The grotesque in contemporary British fiction</i>, Manchester University Press, Manchester and New York 2013.</li> <li>• J.D. Edwards, R. Graulund, <i>Grotesque</i>, Routledge, New York 2013.</li> <li>• M. Esslin, <i>Znaczenie absurdu</i>, przeł. P. Bikont, "Pamiętnik Literacki" 1976, z. 3.</li> <li>• S. Freud, <i>Niesamowite</i>, [w:] <i>Pisma psychologiczne</i>, przeł. R. Reszke, Warszawa 1997.</li> <li>• M. Głowiński, <i>Groteska jako kategoria estetyczna</i>, [w:] <i>Groteska</i>, red. M. Głowiński, Gdańsk 2003.</li> <li>• M. Głowiński, <i>Groteska we współczesnej literaturze polskiej</i>, [w:] <i>Intertekstualność, groteska, parabola</i>, Kraków 2000.</li> <li>• T. Gryglewicz, <i>Groteska w sztuce polskiej XX wieku</i>, Kraków 1984.</li> <li>• A.J. Guriewicz, <i>Problemy średniowiecznej kultury ludowej</i>, przeł. Z. Dobrzyński, Warszawa 1987.</li> <li>• A.J. Guriewicz, <i>Z historii groteski. "Góra" i "Dół" w średniowiecznej literaturze łacińskiej</i>, przeł. W. Krzemień, [w:] <i>Groteska</i>, red. M. Głowiński, Gdańsk 2003; [lub pierwodruk:] "Pamiętnik Literacki" 1979, z. 4.</li> <li>• S.M. Halloran, <i>Język i absurd</i>, przeł. G. Cendrowska, [w:] <i>Groteska</i>, red. M. Głowiński, Gdańsk 2003; [lub pierwodruk:] "Pamiętnik Literacki" 1979, z. 4.</li> <li>• A. Janus-Sitarz, <i>Groteska literacka. Od Diabła w Damaszku do Becketta i Mrożka</i>, Kraków 1997.</li> <li>• L.B. Jennings, <i>Termin "groteska"</i>, przeł. M.B. Fedewicz, [w:] <i>Groteska</i>, red. M. Głowiński, Gdańsk 2003; [lub pierwodruk:] "Pamiętnik Literacki" 1979, z. 4.</li> <li>• E. Jentsch, <i>O psychologii niesamowitego</i>, "Autoportret".</li> <li>• W. Kayser, <i>Das Groteske. Seine Gestaltung in Malerei und Dichtung</i>, Oldenburg 1957.</li> <li>• W. Kayser, <i>Próba określenia istoty groteskowości</i>, przeł. R. Handke, [w:] <i>Groteska</i>, red. M. Głowiński, Gdańsk 2003; [lub pierwodruk:] "Pamiętnik Literacki" 1979, z. 4.</li> <li>• B. McElroy, <i>Fiction of the Modern Grotesque</i>, St. Martin's Press, New York 1989.</li> <li>• B. McElroy, <i>Groteska i jej współczesna odmiana</i>, przeł. M.B. Fedewicz, [w:] <i>Groteska</i>, red. M. Głowiński, Gdańsk 2003.</li> <li>• P. Marciszuk, <i>Groteska i absurd (estetyczny i światopoglądowy aspekt groteski)</i>. Cz. 2, "Przegląd Humanistyczny" 1983, nr 4.</li> <li>• P. Marciszuk, <i>U podstaw groteskowej wizji świata - kryzys podmiotowości</i>. Cz. 1, "Przegląd Humanistyczny" 1982, nr 12.</li> <li>• R. Nycz, <i>Gest śmiechu : z przemian świadomości literackiej początku w. XX (do pierwszej wojny światowej)</i>, "Pamiętnik Literacki" 1977, z. 4.</li> <li>• J. Onimus, <i>Groteska a doświadczenie świadomości</i>, przeł. K. Falicka, [w:] <i>Groteska</i>, red. M. Głowiński, Gdańsk 2003; [lub pierwodruk:] "Pamiętnik Literacki" 1979, z. 4.</li> </ul> |

|                                                                         |                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|-------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                         |                                                                                                                                                                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>• B. Pawłowska-Jądrzyk, <i>Ciężar i lekkość w kulturze: estetyka, poetyka, style myślenia</i>, Kraków 2017.</li> <li>• B. Pawłowska-Jądrzyk, <i>Sens i chaos w grotesce literackiej. Od "Pałuby" do "Kosmosu"</i>, Kraków 2002.</li> <li>• E. Sidoruk, <i>Groteska w poezji Dwudziestolecia. Leśmian - Tuwim - Gałczyński</i>, Białystok 2004.</li> <li>• L. Sokół, <i>Groteska w teatrze Stanisława Ignacego Witkiewicza</i>, Wrocław 1973.</li> <li>• Ph. Thompson, <i>The Grotesque</i>, Routledge, New York 1972.</li> <li>• Sch.R. Weishaar, <i>Masters of the Grotesque: The Cinema of Tim Burton, Terry Gilliam, the Coen Brothers and David Lynch</i>, McFarland &amp; Company, Jefferson 2012.</li> </ul> |
|                                                                         | Uzupełniająca lista lektur                                                                                                                                          | Nie dotyczy.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|                                                                         | Adresy eZasobów                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Przykładowe zagadnienia/<br>przykładowe pytania/<br>realizowane zadania | <p>Relacje między humorystyczną groteską "bachtinowską" a mroczną - romantyczną.</p> <p>Analiza komparatystyczna groteskowych dzieł literackich i plastycznych.</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Praktyki zawodowe<br>w ramach przedmiotu                                | Nie dotyczy                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.